

การปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงกับผลลัพธ์การจัดการความรู้ และทรัพยากรในระบบสุขภาพ

ฉวีวรรณ ธงชัย* M.A. (Nursing)

บทคัดย่อ

ในช่วงระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา องค์การสุขภาพได้มีความพยายามอย่างยิ่งที่จะเพิ่มพูนประสิทธิภาพการบริการและพัฒนาผลลัพธ์การบริการ ผลลัพธ์ดังกล่าวคือผลที่เกิดจากการปฏิบัติการดูแลหรือเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับภาวะสุขภาพและพฤติกรรมของผู้ป่วย ผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงเป็นผู้ที่เหมาะสมอย่างยิ่งในฐานะผู้นำทีมสหสาขาวิชาชีพในการจัดการผลลัพธ์ให้เกิดขึ้นโดยการบูรณาการความรู้จากทฤษฎี งานวิจัย ร่วมกับความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติ เพื่อจัดการกับปรากฏการณ์และปัญหาซับซ้อนในผู้ป่วยเฉพาะทาง บทความนี้จะกล่าวถึงวิธีการที่ผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงจัดการความรู้สู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ในผู้ป่วยผ่านกระบวนการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์

คำสำคัญ : การปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง, ผลลัพธ์, การจัดการความรู้, การปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์

การปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง (Advanced Nursing Practice)

การปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง เป็นการปฏิบัติการพยาบาลที่ต้องใช้ ทักษะและสมรรถนะในการจัดการดูแลผู้ใช้บริการ โดยใช้ความรู้ที่กว้างขวาง และลึกซึ้ง ใช้วิจารณญาณในการไตร่ตรองหาเหตุผลเพื่อตัดสินใจทางคลินิก ในการจัดการกับปัญหาที่ยุ่งยากซับซ้อนของผู้ใช้บริการ ผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง จะต้องมีความเชี่ยวชาญในการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่สุขภาพและบุคลากรอื่นทั้งภายในและภายนอกระบบสุขภาพ มีเอกลักษณ์สูงในการปฏิบัติ สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ และรับผิดชอบในผลที่ตามมา แนวคิดของการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงประกอบด้วย 1) Specialization - มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีกลุ่มผู้ป่วยที่ตนเองมีความรู้ ความชำนาญในการดูแล 2) Expansion -

ขยายบทบาทการพยาบาล โดยใช้ความรู้และทักษะการปฏิบัติ สามารถปฏิบัติได้อย่างมีอิสระ 3) Advancement - บูรณาการหลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ ผลการวิจัย ทฤษฎีการพยาบาล และศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการตัดสินใจทางคลินิกและหลักจริยธรรมไปสู่การปฏิบัติ ทั้งนี้ต้องผ่านการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คุณสมบัติของผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง ประกอบด้วย 1) จบการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาการพยาบาลเฉพาะทาง. 2) ได้รับวุฒิปริญญาปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง 3) ปฏิบัติการพยาบาลในกลุ่มผู้ใช้บริการที่ตนเองมีความเชี่ยวชาญ (Hamric, Spross, & Hanson, 2000)

ลักษณะของการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง ผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงจะต้องบูรณาการความรู้ในด้าน advanced pathophysiology, advanced

* รองศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

health assessment, advanced pharmacology ทฤษฎีทางการพยาบาล ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับโรค การรักษาและการประเมินผู้ป่วยแบบองค์รวม ร่วมกับประสบการณ์การจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อหาวิธีการบำบัด การป้องกัน การคงไว้หรือบรรเทาด้วยการพยาบาล ผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงต้องใช้ทักษะในการแก้ไขปัญหาซับซ้อนในผู้ป่วยกลุ่มที่ตนเองเชี่ยวชาญ เกิดประสิทธิภาพการดูแล มีความคุ้มค่า คุ่มทุน ทั้งนี้อาศัยสมรรถนะของการปฏิบัติขั้นสูง นอกจากนี้ยังต้องเป็นผู้นำ เป็นที่ปรึกษา เป็นพี่เลี้ยง และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่ก่อให้เกิดความก้าวหน้าและคุณภาพของการบริการ เป็นผู้นำในทีมสหสาขาวิชาชีพในการวางระบบบริการให้มีการดูแลผู้ใช้บริการอย่างต่อเนื่อง ผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงต้องมีสมรรถนะในการปฏิบัติให้เกิดผลลัพธ์ของการบริการใน 3 ระดับดังนี้ 1) ผู้ป่วย/ผู้ใช้บริการ - เป็นการดูแลผู้ป่วย/ผู้ใช้บริการโดยตรง โดยการทำให้บังเกิดผลลัพธ์ของการดูแล 2) เจ้าหน้าที่พยาบาล - เป็นการผลักดันให้การบริการพยาบาลก้าวหน้าทันกับความรู้วิชาการใหม่ๆ โดยการพัฒนาผ่านเจ้าหน้าที่พยาบาล 3) องค์กรและเครือข่าย - เป็นการพัฒนานวัตกรรมและระบบการพยาบาลให้ได้คุณภาพและคุ้มค่าใช้จ่าย

ผลลัพธ์ของการบริการสุขภาพ

ผลลัพธ์ของการบริการสุขภาพ คือผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติของบุคลากรด้านสุขภาพ ผลลัพธ์ที่เกิดจากการที่ APNs เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การปฏิบัติโดยใช้หลักฐานความรู้ที่ได้รับการยืนยันเชิงวิทยาศาสตร์ สามารถแบ่งออกได้เป็นหลาย categories แต่การจัดแบ่ง outcomes ของ APNs ที่พบได้บ่อยประกอบด้วย 5 หมวดดังนี้ 1) physiological outcomes 2) psychological outcomes 3) functional outcomes 4) behavioral outcomes 5) knowledge-based outcomes

(Marek, 1989) ในขณะที่ Jennings et al (1999) ได้แบ่ง outcomes ออกเป็น 3 หมวดดังนี้ 1) patient-focused 2) provider-focused 3) organization-focused ส่วนเฮกิวารี (Hegyvary, 1991) ได้จัดหมวด outcomes เป็น 4 หมวด ได้แก่ 1) clinical outcomes คือการตอบสนองของผู้ป่วยต่อการรักษาพยาบาล ได้แก่ การหายของแผล อุณหภูมิกาย ความดันโลหิต ระดับน้ำตาลในเลือด 2) functional outcomes ได้แก่ ความสามารถในการทำหน้าที่ด้านร่างกาย เช่น ความสามารถในการสวนปัสสาวะด้วยตนเอง 3) financial outcomes ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล วัดได้ทั้งโดยตรง และทางอ้อม เช่น ระยะเวลาอยู่โรงพยาบาล หรือจำนวนครั้งของการที่ผู้ป่วยมาตรวจที่ห้องฉุกเฉินต่อปี 4) perceptual outcomes ได้แก่ ความพึงพอใจ ซึ่งการจัดแบ่งหมวด outcomes ด้วยวิธีใดก็ตาม APNs จะต้องกำหนดว่า outcomes ใดควรเป็น outcomes ระยะสั้น หรือระยะยาว และมีการจัดรวบรวม outcomes เหล่านี้ว่าเป็นระบบจากการศึกษาของอินเกอซอลล์, แมคคอนทอชและวิลเลียมส์ (Ingersoll, McIntosh, & Williams, 2000) พบว่า outcomes ของการบริการสุขภาพส่วนใหญ่เกิดจากการปฏิบัติของ APNs และ outcomes ที่เกิดจากการปฏิบัติงานของ APNs 10 อันดับแรก ได้แก่ 1) ความพึงพอใจในบริการที่ได้รับ 2) อาการรบกวนลดลงหรือหายไป 3) การรับรู้ของผู้ป่วยต่อการดูแลที่ได้รับ 4) การปฏิบัติตามแผนการรักษา 5) ความรู้ของผู้ใช้บริการ 6) ความเชื่อมั่นในผู้ให้บริการ 7) ความร่วมมือระหว่างผู้ให้บริการ 8) ความถี่และประเภทของบริการที่ให้ 10) คุณภาพชีวิต

แนวทางในการปฏิบัติเพื่อมุ่งผลลัพธ์

เนื่องจากการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงเป็นการปฏิบัติที่ต้องใช้หลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ในการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนในกลุ่มผู้ป่วยที่ APNs

มีความเชี่ยวชาญ APNs จะต้องทบทวนความรู้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี บทบาท สมรรถนะ ของการปฏิบัติขั้นสูงและแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะเหล่านั้น นอกจากนี้ยังต้องทบทวนความรู้ในเรื่องพยาธิสรีรวิทยา เกสัชวิทยา และการประเมินสุขภาพขั้นสูง ทบทวนองค์ความรู้ในการดูแลผู้ป่วย กล่าวคือต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทั้งในด้านเนื้อหาและกระบวนการในการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติดูแลในกลุ่มผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมายเหล่านั้น และจัดการทรัพยากร บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ดังกล่าว APNs ต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังนี้ (สมจิต หนูเจริญกุล, 2546)

1) คุณลักษณะเชิงวิชาชีพ ได้แก่ การมีพลังอำนาจ สามารถจูงใจผู้อื่นได้ มีความยืดหยุ่น กระตือรือร้น อุทิศตนให้กับงาน เป็นผู้ที่เชื่อถือได้ รู้จักตนเอง พร้อมทั้งจะเรียนรู้ และปรับปรุงตนเองตลอดเวลา รู้จักควบคุมความคิด และอารมณ์ตนเองที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเสี่ยงและยอมรับข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น มีความซื่อสัตย์ และเข้มแข็ง มีความต้องการและมีเป้าหมายของตนเองอย่างชัดเจน ไม่กลัวการตรวจสอบ และพร้อมที่จะรับฟังคำวิจารณ์การปฏิบัติของตนเองจากผู้ร่วมงาน

2) คุณลักษณะของความเป็นผู้นำ APNs ต้องมีทักษะในการเป็นผู้สอนที่ดี มีความสามารถในการใช้เหตุผลเพื่อการตัดสินใจ สามารถอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นได้ตรงกับความเป็นจริง สามารถคาดการณ์ไปข้างหน้าได้แม่นยำ สามารถวิเคราะห์ประเด็นและประเมินปัญหา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ แสวงหาวิธีการใหม่ๆ ที่เป็นไปได้ในการเปลี่ยนแปลง และจูงใจให้ผู้อื่นกระทำตาม

3) คุณลักษณะของการติดต่อสื่อสาร สามารถสร้างและรักษาไว้ซึ่งสัมพันธภาพระหว่าง

บุคคล ในการรับฟัง การถาม เพื่อหาความตรงของข้อมูล การสะท้อนคิด และการประเมินคนอื่นอย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อความคิดของตนเองอย่างมีเหตุผล และไวต่อความรู้สึกของผู้อื่น

4) คุณลักษณะของการศึกษาค้นคว้าเชิงวิชาชีพ มีความรู้ในศาสตร์ทางการพยาบาลและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล มีความสามารถในการสังเคราะห์ มีการแสวงหาความรู้โดยอาศัยการวิจัยเป็นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการทำวิจัย การสร้างโครงการเพื่อแสวงหาความรู้ มีการใช้ผลการวิจัย มีการค้นคว้าและพัฒนานวัตกรรม การปฏิบัติที่เป็นเลิศในการดูแลผู้ใช้บริการ

5) คุณลักษณะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติงานโดยใช้หลักของ partnerships ยอมรับ และให้คุณค่ากับความสามารถของแต่ละบุคคล

6) คุณลักษณะในการให้คำปรึกษา มีเป้าหมาย เพื่อช่วยเหลือบุคคล กลุ่ม องค์กรหรือระบบ ในการนำแหล่งประโยชน์ต่างๆ มาใช้ในการจัดการปัญหาทางการปฏิบัติการพยาบาล การพัฒนาโครงการ การเปลี่ยนแปลงระบบ การพัฒนาวิชาชีพ

คุณลักษณะดังกล่าว จะผลักดันให้ APNs สามารถสร้างงานให้ประจักษ์ได้ รูปแบบบริการพยาบาลที่ APNs นำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายหลักของการบริการสุขภาพคือกระบวนการนำหลักฐานความรู้ ผลการวิจัยไปปฏิบัติต่อผู้ใช้บริการ (evidence-based practice) จนบังเกิดผลลัพธ์ของการดูแล (Glanville, Schrim, & Wineman, 2000; Hopp, 2005)

การปฏิบัติโดยใช้หลักฐานความรู้เชิงประจักษ์

การปฏิบัติโดยใช้หลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ หมายถึงการใช้หลักฐานความรู้ที่ดีที่สุด โดยการทบทวนอย่างเป็นระบบและนำมาพิจารณา

อย่างมีเหตุผล รอบคอบ เปิดเผย เพื่อนำไปปฏิบัติ การดูแลผู้ใช้บริการในประเด็นปัญหาใดปัญหาหนึ่ง โดยอาศัยทักษะและความเชี่ยวชาญของผู้ให้บริการ (Sackett et al, 1996) เป้าหมายของการปฏิบัติ โดยใช้หลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ คือเพื่อการปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติการพยาบาล พัฒนาคุณภาพงานบริการ เป็นการปฏิบัติเพื่อมุ่งผลลัพธ์ การดูแลและลดค่าใช้จ่าย ที่สำคัญเป็นการเปิดช่องว่างระหว่างการวิจัยกับการปฏิบัติ แรงผลักดันที่ต้องทำให้ต้องมีการปฏิบัติโดยใช้หลักฐานความรู้เชิงประจักษ์นอกจากการมุ่งสู่เป้าหมายหลักของการจัดบริการสุขภาพภายใต้ระบบสุขภาพใหม่แล้ว กิจกรรมการควบคุมคุณภาพอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมเพื่อการประกันคุณภาพ กิจกรรมเพื่อเป้าหมายการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล การอยู่ในสังคมที่เน้นการใช้ความรู้ในการขับเคลื่อนงานต่างๆให้สำเร็จ และที่สำคัญคือการพัฒนาบทบาท APNs ล้วนเป็นปัจจัยที่เร่งรัดให้วิชาชีพการพยาบาลต้องหันมาทบทวนแนวคิดการใช้ผลการวิจัยทางการพยาบาลที่เคยมีมาในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมาแต่ก็ยังไม่สามารถปิดช่องว่างระหว่างการวิจัยกับการปฏิบัติได้ กระบวนการ ปฏิบัติโดยใช้หลักฐานความรู้เชิงประจักษ์เป็นกระบวนการที่มีการทบทวนความรู้ อย่างกว้างขวางและใช้กระบวนการใช้ผลการวิจัยร่วมด้วย (Stetler, 2004) ผู้เขียนได้เข้าร่วมประชุม JBI International Evidence Based Health Care Convention เรื่อง Pebbles of Knowledge : Making Evidence Meaningful ที่เมือง Adelaide ประเทศ Australia เมื่อวันที่ 28-30 พฤศจิกายน 2548 มีข้อสรุปจากที่ประชุมว่า การบริการสุขภาพทั่วโลกมีความต้องการการปฏิบัติโดยใช้หลักฐานความรู้เชิงประจักษ์อย่างสูงมาก ในการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติโดยใช้หลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ควรมีการจัดกระทำทั้งในหลักสูตรปริญญาตรี หลักสูตรบัณฑิตศึกษา

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง ตลอดจนการให้ความรู้ในกลุ่มผู้ปฏิบัติ ผู้บริหารและผู้วางและกำกับนโยบายอย่างทั่วถึง บุคลากรสุขภาพทุกคนต้องมีส่วนช่วยกันเปิดช่องว่างระหว่างแนวปฏิบัติที่พัฒนาขึ้นและการปฏิบัติจริงในหน่วยงาน และการติดตามผลลัพธ์ที่เกิดจากการปฏิบัติโดยใช้หลักฐานความรู้เชิงประจักษ์นั้น ควรเน้นผลลัพธ์เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของประชาชนให้มากขึ้น

ขั้นตอนโดยสรุปของการปฏิบัติโดยใช้หลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ มีดังนี้ 1) การกำหนดประเด็นปัญหาการปฏิบัติ 2) การสืบค้นหาหลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ 3) การแปลงหลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ที่ดีที่สุดไปสู่การปฏิบัติ 4) การติดตามและเผยแพร่ผลลัพธ์ และนำไปสู่การเป็นนโยบายสำหรับหน่วยงาน เครื่องมือที่เป็นการนำหลักฐานความรู้ไปสู่การปฏิบัติคือ แนวปฏิบัติทางคลินิก (clinical practice guidelines) แนวปฏิบัติทางคลินิก คือข้อความที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้ให้บริการในการให้บริการในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ดังนั้นในการใช้กระบวนการปฏิบัติตามหลักฐานความรู้เชิงประจักษ์นั้น APNs จะต้องเรียนรู้ และพัฒนาให้มีทักษะในการพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิก การนำไปใช้และการประเมินผลลัพธ์ (Spross, & Heaney, 2000)

การพัฒนาบทบาท APNs กับการจัดการผลลัพธ์

จากแนวคิดการปฏิบัติพยาบาลขั้นสูงดังกล่าว APNs จึงเป็นผู้นำที่ผลักดันให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีของการบริการสุขภาพ เนื่องจากลักษณะปฏิบัติของ APNs จะต้องเป็นผู้นำที่มสหสาขาในการบูรณาการความรู้ขั้นสูง ร่วมกับทักษะปฏิบัติ ประสพการณ์ การตัดสินใจทางคลินิก ในการพัฒนาระบบบริการเพื่อแก้ไขประเด็นปัญหาซับซ้อนของผู้ใช้บริการอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า คุ่มทุน การปฏิบัติของ APNs จึงมีความแตกต่าง

จากการปฏิบัติการพยาบาลทั่วไปโดย APNs คือ ผู้ที่สามารถผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผลลัพธ์ของการบริการภายใต้ระบบสุขภาพใหม่ จากหลักฐานการวิจัยในต่างประเทศพบว่า ระบบบริการสุขภาพที่มีผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลสุขภาพ คุณภาพการบริการ ลดภาวะแทรกซ้อน ลดระยะเวลาอยู่ในโรงพยาบาล ลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล เกิดความพึงพอใจทั้งผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ APNs จึงต้องพัฒนาบทบาทตนเองโดยการหาช่องทางในการเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพโดยอาศัยหลักฐานความรู้ที่ดีที่สุดในกลุ่มผู้ใช้บริการที่ตนมีความเชี่ยวชาญให้ประจักษ์ (Spross, & Heaney, 2000)

จากประสบการณ์ตรงของผู้เขียนในการพัฒนาบทบาทของ APNs ผ่าน faculty practice โดยการใช้กระบวนการปฏิบัติโดยใช้หลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ในการแก้ไขปัญหาผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรมในเรื่องการหยาเครื่องช่วยหายใจในผู้ป่วยในหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรม พบว่าในระหว่างการทำโครงการพัฒนาคุณภาพในเรื่องดังกล่าวร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ ทำให้มีการพัฒนาสมรรถนะทั้ง 10 ประการของ APNs และในที่สุดได้พัฒนาโครงการพัฒนาคุณภาพในเรื่องดังกล่าวเป็นโครงการ evidence-based research โดยทำการศึกษาในหลายสถาบัน (multisite study) ได้แก่ในหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรม โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ และโรงพยาบาลอุดรดิตถ์ ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติดังกล่าวคือการลดระยะเวลาในการหยาเครื่องช่วยหายใจ ลดระยะเวลาในการใช้เครื่องช่วยหายใจ ลดค่าใช้จ่าย และลดจำนวนวันนอนในหอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรมลง ผลการวิจัยเรื่องดังกล่าวได้รับการคัดเลือกให้นำเสนอในการประชุมวิชาการของ The Joanna Briggs

Institute for Evidence Based Practice เมือง Adelaide ประเทศ Australia เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2548 บทเรียนที่ได้รับจากประสบการณ์ตรงที่ผู้เขียนอยากเล่าให้เพื่อนร่วมวิชาชีพฟังก็คือ 1) รูปแบบของการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ เป็นสิ่งที่ช่วยให้พยาบาลได้แสดงความรู้ ความสามารถของตนได้เต็มศักยภาพ 2) การออกแบบบูรณาการความรู้สู่การปฏิบัติ ต้องให้เห็น outcomes ชัดเจนและ outcomes นั้นต้องเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นที่ต้องการของหน่วยงาน 3) การพัฒนาโครงการที่สามารถนำไปปฏิบัติจนเกิดผลลัพธ์ของการบริการที่สนองตอบความต้องการของระบบสุขภาพ 4) การได้รับการยอมรับจากหน่วยงานและเพื่อนร่วมสหสาขาวิชาชีพต้องอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญในการพยาบาลผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมาย และทักษะการติดต่อประสานความร่วมมือ

การปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ เป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความพยายาม มุมานะและอดทนต่อการทำงานหนักนอกเหนือจากงานประจำ ต้องอาศัยทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติการพยาบาล การวิจัยและการใช้ผลการวิจัย ปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานความรู้เชิงประจักษ์เป็นเรื่องที่พบได้บ่อยๆ (Newman, Papadopoulos, & Sigsworth, 1998) APNs และทีมงานต้องช่วยกันแก้ไข ต้องมีความมุ่งมั่นและตั้งใจจริง ปัจจัยที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จ คือ APNs ต้องมีการพัฒนาตนเองโดยการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ต้องมีความเชี่ยวชาญทั้งเนื้อหาและกระบวนการ ต้องมีพันธะสัญญากับตัวเอง มีเครือข่ายและต้องหาที่ปรึกษาในช่วงของการเริ่มต้นพัฒนา

สรุป

APNs คือก้าวที่สำคัญของการพัฒนาสุขภาพประชาชน และการพัฒนาวิชาชีพ โอกาสทองของพยาบาลที่จะต้องสร้างงานบริการสุขภาพให้ประจักษ์แก่สายตาประชาชนในช่วงระยะเปลี่ยน

ผ่านภายใต้ระบบสุขภาพใหม่ (2545-2550) การพัฒนาบทบาท APNs โดยการทำให้เกิดผลลัพธ์ในระบบบริการสุขภาพอย่างเด่นชัดจึงเป็นประเด็นเร่งด่วนที่ทุกคนในวิชาชีพมีส่วนเกี่ยวข้องและให้ความร่วมมือร่วมใจกันอย่างจริงจัง

เอกสารอ้างอิง

- สมจิต หนูเจริญกุล. (2546). แนวคิดการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง ในระบบสุขภาพตามนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า. นนทบุรี: สภาการพยาบาล.
- Glanville, I., Schrim, V., & Wineman. (2000). Using evidence-based practice for managing clinical outcomes in advanced practice nursing. *Journal of Nursing Care Quarterly*, 15 (1), 1-11.
- Hamric, A.B., Spross, J.A., Hanson, C.M. (2000). *Advanced nursing practice: an integrative approach*. 2nd ed., Philadelphia: Saunders.
- Hegyvary, S.T. (1991). Issues in outcomes research. *Journal of Nursing Quality Assurance*, 5, 1-6.
- Hopp, L. (2005). Minding the gap: evidence-based practice brings the academy to clinical practice. *Clinical Specialist*, 19 (4), 190 -2.
- Ingersoll, M., & Williams (2000). Nurse-sensitive outcomes of advanced practice. *Journal of Advanced Nursing*, 32 (5), 1272-1281.
- Jennings, B.M. (1991) Patient outcome research: seizing the opportunity . *Advanced in Nursing Science*, 14, 59-72.
- Marek, K.D. (1989). *Outcome measurement in nursing*. *Journal of Nursing Quality Assurance*, 4 (1), 1-9.
- Newman, M., Popadopoulos, I., Sigsworth, B. (1998). Barriers to evidence-based practice *Intensive and Critical Care Nursing*, 14, 231- 238.
- Nolan, M. T., & Mock, V. (2000). *Measuring patient outcomes*. Thousand Oaks: Sage Publication.
- Sackett, D. L. Rosenberg, W. C., Muir Gray, J. A., et al. (1996). Evidence-based medicine: what it is and what it isn't. *British Medical Journal*, 312, 71-72.
- Spross, J. A., Heaney, C.A. (2000) Shaping advanced nursing practice in the new millennium. *Seminars in Oncology Nursing*, 16 (1), 12-24.
- Stetler, C.B. (2004) Evidence-based nursing: a long day's journey into the future. *Worldviews on Evidence-based Nursing*, 1 (1), 3-7.

Advanced Practice Nursing and Knowledge Management and Resources in Health System

Chaweewan Thongchai RN, M.A. (Nursing)

Abstract

During the past several years, healthcare organizations increased their efficiency and integrated services to streamline care and improve outcomes. Outcomes are the end result of care, or a measurable change in health status or behavior of patients. Advanced practice nurses are in the ideal position to lead multidisciplinary groups in managing outcomes by the application of an expanded range of practical, knowledge from theoretical and research to manage phenomena and complex problems experienced by patients within a specialized clinical area. This article focusing on how advanced practice nurses bring knowledge into practice in order to achieve patient outcomes through evidence-based practice.

Keywords: Advanced practice nursing, Outcomes, Knowledge management, Evidence-based practice